

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ ๓ นำมาอภิปรายได้ดังนี้ คือ

ตอนที่ ๑ จากการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคนที่ผลการเรียนของนักเรียนระหว่างครูชายและครูหญิง ปรากฏว่า

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมิได้แยกตามสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียน พบว่า ครูชายและครูหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคนที่ผลการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามสภาพการณ์ดังกล่าวพบว่า ครูหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคนที่ผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าครูชายในสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จในทางตรงกันข้าม ครูชายมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคนที่ผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าครูหญิงในสภาพการณ์ที่เป็นความล้มเหลว ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ในสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัสกี (Guskey ๑๙๘๑) ที่พบว่าครูหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคนที่ผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าครูชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่จากผลการวิจัยของกัสกีในสภาพการณ์ที่เป็นความล้มเหลว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างครูชายและครูหญิง นอกจากนี้การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของครูต่อผลการเรียนของนักเรียนโดยตรงแล้ว ยังได้มีผู้ทำการศึกษาความเชื่อดังกล่าวของครูชายและครูหญิงในสภาพการณ์โดยทั่วไปไว้เช่นกัน ได้แก่ การศึกษาของจันทร์เพ็ญ เจริญผลารักษ์ (๒๕๑๖) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความเกรงใจ และความเชื่ออำนาจการควบคุมภายใน - ภายนอกของครู ซึ่งพบว่าครูชายและครูหญิง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายใน - ภายนอกคนไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาของ มนตรี อนันตรักษ์ (๒๕๑๗) เกี่ยวกับความเชื่ออำนาจการควบคุมภายใน - ภายนอกคน ทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ และความเชื่อโชคกลางในกลุ่มผู้มีอาชีพครู ก็พบผลเช่นเดียวกันว่า ครูชายและครูหญิงมีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายใน - ภายนอกคนไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลในสภาพการณ์ทั้งหมด และเมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลว จะให้ ผลการศึกษาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จและในสภาพการณ์ที่เป็น ความล้มเหลว ครูชายและครูหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของตนต่อผลการเรียนของนักเรียน ในทิศทางที่ตรงข้ามกัน เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลในสภาพการณ์ทั้งหมด ผลการศึกษาระหว่าง ครูชายและครูหญิงจึงไม่แตกต่างกัน จากผลการศึกษาของ จันทรเพ็ญ เจริญผลารักษ์ (๒๕๑๖) และ มนตรี อนันตวิทย์ (๒๕๑๗) ที่ว่าครูชายและครูหญิง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายใน - ภายนอกตนไม่แตกต่างกัน ก็อาจเป็นผลมาจากสาเหตุนี้ ดังนั้น ในการศึกษาความเชื่อจึงกล่าวกับ ตัวแปรเพศ จึงน่าจะทำการแยกวิเคราะห์ตามสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลวด้วย

ส่วนการที่ครูชายและครูหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของตนต่อผลการเรียนของ นักเรียนแตกต่างกัน ทั้งในสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จและสภาพการณ์ที่เป็นความล้มเหลวนั้น อาจอธิบายได้ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียนของนักเรียนจะมีผลกระทบต่อ ความเชื่อในกันต่าง ๆ ของครู เมื่อนักเรียนมีผลการเรียนที่ดี ครูมักอธิบายว่าเป็นผลมาจาก การกระทำหรือความรับผิดชอบของตน แต่เมื่อนักเรียนมีผลการเรียนที่ไม่ดี ครูมักอธิบายว่า เป็นผลมาจากสิ่งภายนอกตัวครู (Beckman ๑๙๗๐ : ๗๖ ; Brandt, Hayden and Brophy ๑๙๗๔ : ๖๗๗) ในทางกลับกัน เอเมส (Ames ๑๙๗๔ : ๖๖๔) ได้ศึกษาพบว่า ครูมีความ เชื่อว่า ความล้มเหลวทางการเรียนของนักเรียนเป็นผลมาจากความรับผิดชอบของตนมากกว่า ส่วนความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนเป็นผลมาจากความสามารถของนักเรียนเอง เนื่องจากเพศชายมีลักษณะทางธรรมชาติกันร่างกายที่เข้มแข็งกว่าเพศหญิง ดังนั้นเพศชายจึงได้รับ การมองจากสังคมว่าต้อง เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งออกมากกว่าเพศหญิง จากการศึกษาสำรวจ ของสุจริต เทียรชอบ (๒๕๒๒ : ๑๖๑) พบว่า คุณลักษณะที่พึงปรารถนาของเพศชายในค่าน ทัศนะนิสัย ได้แก่ การเป็นผู้มีความหนักแน่นออกทน การเป็นผู้มีกำลังใจ เข้มแข็ง และการ เป็นผู้มีความมานะพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ด้วยลักษณะดังกล่าวนี้จึงอาจเป็นเหตุผล ที่ทำให้เพศชายสามารถยอมรับว่า ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการกระทำ หรือการควบคุม ของตนได้มากกว่าเพศหญิง จากการศึกษาของแบรนทน์และเฮเคน (Brandt and Hayden ๑๙๗๔ : ๓๐๔) พบว่า เพศชายจะมีการปฏิบัติที่ดีกว่า และมีแนวโน้มที่จะยอมรับสภาพการณ์ที่เป็น ความล้มเหลว เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีการปฏิบัติที่ดีกว่าและ

มีแนวโน้มที่จะยอมรับสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จมากกว่า ทบทวนเหตุผลดังกล่าว จึงอาจมีผลให้ครูหญิง มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าครูชาย ในสภาพการณ์ที่เป็นความสำเร็จ และครูชายมีความเชื่อดังกล่าวนี้สูงกว่า ครูหญิง ในสภาพการณ์ที่เป็นความล้มเหลว

ตอนที่ ๒ จากการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนระหว่างครูที่มีระยะเวลาในการสอนแตกต่างกัน ปรากฏว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ

๑. เมื่อแบ่งระยะเวลาในการสอนออกเป็น ๓ ช่วง คือ ๑ - ๕ ปี ๖ - ๑๐ ปี และ ๑๑ ปีขึ้นไป พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๑๑ ปีขึ้นไป มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่าครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๑ - ๕ และ ๖ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๑ - ๕ ปี มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๖ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. เมื่อแบ่งระยะเวลาในการสอนออกเป็น ๔ ช่วง คือ ๑ - ๒ ปี ๓ - ๕ ปี ๖ - ๑๐ ปี และ ๑๑ ปีขึ้นไป พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๑ - ๒ ปี และ ๑๑ ปีขึ้นไป มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียน สูงกว่าครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๓ - ๕ ปี และ ๖ - ๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๑ - ๒ ปี และ ๑๑ ปีขึ้นไป มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนครูที่มีระยะเวลาในการสอน ๓ - ๕ ปี และ ๖ - ๑๐ ปี ก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เช่นเดียวกัน

ดังนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้ จึงสนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ ๒ ที่ว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของนครต่อผลการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ผลของการศึกษาในครั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า มีแนวโน้มคล้ายกับการศึกษาของ กัสกี (Guskey

๑๘๘๑) ซึ่งพบว่า ครูที่เพิ่ง เริ่มสอนและครูที่มีระยะเวลาในการสอนนานมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อเกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ หรือการควบคุมของบทผลการเรียนรู้ของนักเรียน สูงกว่าครูที่มีระยะเวลาในการสอนปานกลาง สำหรับการศึกษาวิจัยในประเทศที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ การศึกษาของ ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต (๒๕๒๓) ที่พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนในช่วงกลาง (๒ - ๑๐ ปี) ใ้รับการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพทางการสอน โดยตนเองและโดยนักเรียน ทำกว่าครูที่มีระยะเวลาในการสอนช่วงแรก (๑ - ๕ ปี) และช่วงหลัง (๑๑ ปีขึ้นไป) ซึ่งการที่ครูมีความรู้สึกว่ามีประสิทธิภาพในการสอนทำ นำจะแสดงว่าครูมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ช่วย

อนึ่ง จากข้อค้นพบที่ว่า ผลของการแบ่งช่วงระยะเวลาในการสอน ๑ - ๒ ปี มีความแตกต่างจากช่วงระยะเวลาในการสอน ๓ - ๕ ปีนั้น แสดงให้เห็นว่า ช่วงระยะเวลาในการสอน ๑ - ๕ ปี ตามการแบ่งของกสก็่เป็นช่วงระยะเวลาที่กว้างเกินไป ตามที่ได้คาดไว้

จากผลการศึกษาที่พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนนาน มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่า ครูกลุ่มอื่น ๆ นั้น อาจอธิบายได้ว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนนาน มีประสบการณ์ทางด้านการสอนและประสบการณ์ทางด้านวิชาการสูงกว่า ครูกลุ่มอื่น ๆ ดังที่ ฟอว์การ์ตี วางและครีก (Forgarty, Wang and Creek ๑๘๘๓ : ๒๒) ได้ศึกษาพบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนนานจะมีเทคนิคทางการสอนเพิ่มขึ้นและจะรู้จักเลือกเทคนิคทางการสอนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของนักเรียน หรือ จากการศึกษาของ พินท์ธรม มโนวิธน์ (๒๕๒๒) ที่พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนนาน จะมีระดับสถานภาพทางวิชาการ สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ดังนั้น ครูกลุ่มนี้ จึงมักมีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพของตนค่อนข้างสูง นอกจากนี้ ครูที่มีระยะเวลาในการสอนมานานส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกผูกพันกับสถาบันการศึกษาและนักเรียน มีระดับอาวุโส ตลอดจนมีผลงานทั้งทางด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ สูงกว่าครูกลุ่มอื่น ทำให้ใ้รับการยอมรับนับถือและยกย่องชมเชยจากบุคคลอื่น ๆ อยู่เสมอ จะเห็นได้ว่า นักเรียนมักจะเคารพนับถือและยอมรับในความรู้ความสามารถของครูที่มีวิทยุธิและประสบการณ์ทางการสอนมากกว่า ส่วนในค่านิยมบังคับบัญชา ก็มักจะทำให้ความเกรงใจและไว้วางใจที่จะมอบหมายหน้าที่การทำงานที่สำคัญ ๆ ให้แก่ครูที่มีระดับอาวุโสสูงและมีประสบการณ์ทางการสอนมากเช่นกัน สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะมีผลให้ครู มีความเชื่อมั่นในความสามารถทางการสอน

ของครูสูง จากเหตุผลนี้ จึงน่าจะทำให้ครูที่มีระยะเวลาในการสอนนาน มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียน สูงกว่าครูกลุ่มอื่น ๆ

การที่ครูที่มีระยะเวลาในการสอนน้อยหรือเพิ่งเริ่มสอน มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียนค่อนข้างสูง เช่นเดียวกันนั้น น่าจะเป็นเพราะ ครูกลุ่มนี้เพิ่งจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษามาไม่นาน จึงมีความเชื่อมั่นในวิชาการที่ตนได้ศึกษาเล่าเรียนมาก่อนค่อนข้างสูง ท่องการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์จริง ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตน เรามักจะพบว่า ครูกลุ่มนี้มีความกระตือรือร้นในการทำงานสูง สมิตร์ คุณานุกร (๒๕๒๓ : ๒๕๔) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่จบการศึกษามาไม่นาน ย่อมจะเฝ้ามองเห็นสิ่งแปลกใหม่ และพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่อยู่เสมอ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นมากกว่าครูกลุ่มอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยให้ครูที่มีระยะเวลาในการสอนช่วงแรก มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียนค่อนข้างสูง

ส่วนการที่ครูที่มีระยะเวลาในการสอนช่วงกลาง มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าครูกลุ่มอื่น ๆ นั้น อาจเป็นไปได้ว่า ครูกลุ่มนี้ได้ผ่านการทำงานในช่วงแรกมาแล้ว และพบว่า สิ่งที่คุณเรียนรู้อาจยังไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ด้วยความมั่นใจอย่างเต็มที่ ทำให้ความเชื่อมั่นในทฤษฎีวิชาการและความกระตือรือร้นที่มีมาแต่เดิมลดลงไป ส่วนในสถานทำงาน ครูกลุ่มนี้มักจะได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ หรือการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานไม่มากนัก เนื่องจากวิสัยทัศน์และประสบการณ์ในสถานต่าง ๆ ยังมีไม่มากเท่าที่ควร จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้ครูที่มีระยะเวลาในการสอนช่วงกลางมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าครูกลุ่มอื่น ๆ

จากผลการศึกษาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ครูที่มีระยะเวลาในการสอนช่วงกลาง น่าจะได้รับการช่วยเหลือ หรือส่งเสริมให้มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของบทผลการเรียนของนักเรียนมากกว่าครูกลุ่มอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศ จึงควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะการที่ครูเชื่อว่าตนมิได้มีความสามารถหรือมีความสามารถระดับต่ำในการควบคุมหรือส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนนั้น ความเชื่อมั่นในวิชาชีพของครูจะลดลง ซึ่งจะส่งผลให้สมรรถภาพในการสอนลดลงไปด้วย ดังนั้น ในการส่งเสริมสมรรถภาพของครูอีกทางหนึ่ง ก็คือ การจัดโปรแกรมฝึกอบรม หรือสร้างสภาพการณ์ทางการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้

ครูมีความเชื่อดังกล่าวเพิ่มขึ้น เป็นการพัฒนาให้ครู เป็นผู้รู้จักแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สภาพการณ์ในการเรียนรู้ที่จะเอื้ออำนวยให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น คุบี (Duby ๑๘๘๑, quoted in Guskey ๑๘๘๑ : ๕๑) โศกกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า การที่ครูได้รับการฝึกอบรมในคันวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการได้รับประสบการณ์จากการเปลี่ยนแปลง คำนผลการเรียนของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น จะทำให้ครูมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมของคณตผลการเรียนของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เขาได้กล่าวว่า ถึงแม้ว่าจะเป็นที่ยากที่จะเปลี่ยนแปลงการรับรู้ หรือ ความเชื่อในคานค่าง ๆ ของผู้ใหญ่ แต่เขาก็มั่นใจว่า ถ้ามีการจัดวางโปรแกรมที่ดีแล้ว ก็อาจมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย